

Pla docent

02.558 - Practicum III RAEP

set. 18 feb. 19 | Crèdits: 12.0

**Professor responsable de
l'assignatura**

Jordi Planella Ribera

Professors col·laboradors

Anna Nuri Serra , Bea Oliveros Fernandez i Eli Higuera Albert

Índex

Presentació

Descripció

L'assignatura en el conjunt del pla d'estudis

Coneixements previs

Objectius i competències

Continguts

Recursos

Consulta dels recursos d'aprenentatge de què disposa l'assignatura

Bibliografia i fonts d'informació

Metodologia

Avaluació

Informacions sobre l'avaluació a la UOC

Consulta del model d'avaluació

Avaluació continuada

Feedback

Dates clau

Presentació

Descripció

El Practicum III és la única assignatura en el Pla d'Estudis del Grau en educació Social de la UOC que compta amb 12 crèdits ECTS. El motiu rau en la quantitat d'hores (150) dedicades a les pràctiques externes en programes, serveis, projectes i institucions socials i educatives. L'assignatura, doncs, gira al voltant precisament d'aquestes pràctiques i de la tasca de reflexió i anàlisi que d'elles se'n deriva. En aquest sentit, l'eix articulador serà la Memòria de Pràctiques, document que l'estudiant lliurarà en el procés d'avaluació final de l'assignatura. És per això que, tot i no significar grans canvis, el model de treball del Practicum III suposa vincular les PACs a realitzar en el marc del treball de la Memòria final.

L'assignatura també té en compte la diferenciació que existeix entre els estudiants que la cursen a partir del procés de Reconeixement Acadèmic de l'Experiència Professional (RAEP).

El Practicum III està vinculat a l'anàlisi de la pràctica dels educadors socials, partint de que la pràctica en educació social s'entén com la instauració de coordenades espaials i temporals que ha de permetre establir accions educatives encaminades a la promoció cultural dels subjectes atesos per l'educació social. Tanmateix, el Practicum III se centra en les formes i models d'acció social i educativa, en un format d'experiència en que l'estudiant té la possibilitat de conèixer algunes de les significacions de la feina de l'educador social en els marcs laborals habituals d'aquesta professió.

Convé aclarir, i aquest serà un dels eixos importants del recorregut proposat en aquesta assignatura que el procés formatiu de l'estudiant d'educació social contempla dues grans dimensions: per una banda, la formació resultant del treball realitzat al llarg del trajecte vinculat al Grau, és a dir, el pas per les diferents assignatures cursades i el posicionament envers el coneixement desplegat; i, per altra banda, la formació que s'inicia en un marc laboral i que suposa recrear els continguts estudiats i treballats, posar-los en joc, (re) conduir-los, donar-los altres formes, etc. Un bon espai per iniciar aquest nova part del procés formatiu és el Practicum III, en tant proposa cercar experiència, en el sentit que Larrosa atorga al terme:

"La tercera precaución consiste en separar claramente experiencia de práctica. Y eso significa pensar la experiencia no desde la acción sino desde la pasión, desde una reflexión del sujeto sobre sí mismo desde el punto de vista de la pasión. El sujeto de la experiencia no es, en primer lugar, un sujeto activo, sino que es un sujeto pasional, receptivo, abierto, expuesto. Lo que no quiere decir que sea pasivo, inactivo: de la pasión también se desprende una epistemología y una ética, tal vez incluso una política, seguramente una pedagogía. Pero se trata de mantener siempre en la experiencia ese principio de receptividad, de apertura, de disponibilidad, ese principio de pasión, que es el que hace que, en la experiencia, lo que se descubre es la propia fragilidad, la propia vulnerabilidad, la propia ignorancia, la propia impotencia, lo que una y otra vez escapa a nuestro saber, a nuestro poder y a nuestra voluntad".

Larrosa, Jorge (2003) "La experiencia y sus lenguajes". En: Seminario Internacional La formación docente entre el siglo XIX y el siglo XXI. (Buenos Aires, noviembre 2003). Buenos Aires: Dirección Nacional de Gestión Curricular y Formación Docente, Ministerio de Educación de la Nación.

Per tant, a l'assignatura tindrà cabuda tant la pràctica, en tant articulació d'espais i temps on hi ha lloc per l'acció educativa i social, com l'experiència en tant "allò que em travessa" (Larrosa, 2003)^[1], allò que incideix subjectivament, en aquest cas, en el procés formatiu particular.

Per tot això, el Practicum III es converteix en una assignatura que ha de poder dirigir la seva mirada als continguts de les assignatures ja estudiades, amb l'interès de situar també les dimensions pedagògica, ètica, educativa, formativa i relacional de la professió de l'educador social.

L'assignatura en el conjunt del pla d'estudis

L'assignatura Practicum III pertany al Mòdul **Pràctiques d'Educació Social**, a la Matèria **Practicum**. Per tant, existeix un continuum amb el Practicum I i el Practicum II, completant l'oferta del Grau en Educació Social pel que a les pràctiques es refereix. D'aquesta manera, cada estudiant pot vincular l'experiència realitzada en el seu procés formatiu, articulant el coneixement acumulat i la connexió amb el context concret en que realitza les pràctiques. Com s'ha fet esment, el còmput total d'hores de pràctiques externes en el centre/institució/programeservei escollit és de **150 hores**.

Per tant, els aspectes concrets de la introducció a la pràctica professional (Practicum I) i els coneixements institucionals (Practicum II) estaran presents en l'anàlisi de la pràctica educativa de l'educador social (Practicum III), fent especial atenció precisament al component educatiu de la tasca professional.

Coneixements previs

L'assignatura es vincula amb molts dels coneixements treballats de forma àmplia al llarg de les diferents assignatures del Gra en Educació Social, i de forma especial amb el Practicum I i de l'experiència professional requerida per poder estar a l'aula de Practicum III Raep.

Objectius i competències

Objectius i competències

Els objectius generals de l'assignatura Practicum III són:

- a) Reconèixer el treball que es realitza en els centres i/o institucions de pràctiques, avançant en el desenvolupament de les competències professionals.
- b) Integrar els processos de recerca dels fonaments teòrics en els que es sustenten les diferents pràctiques, formes de treball i models educatius des dels que s'exerceix l'acció professional.
- c) Possibilitar que els estudiants comencin a escriure sobre la pràctica professional a partir de la reflexió de les pràctiques professionals, compartint aquest saber amb la resta de la comunitat professional.
- d) Completar la formació acadèmica rebuda al llarg del Grau, integrant la teoria i la pràctica, aplicant la teoria a realitats concretes i vinculant la realitat d'aquestes pràctiques a una tasca de reflexió capaç d'integrar-se en una dinàmica <<d'acció-reflexió-acció>>.

Competències transversals:

- CT5: Resolució de problemes i de presa de decisions
- CT6: Reflexió i autocrítica entorn al propi treball i les seves implicacions
- CT8: Treball en xarxa i en equips multidisciplinars
- CT9: Adaptació a noves situacions i problemàtiques socials a través de l'aprenentatge permanent
- CT10: Compromís ètic amb les persones, les institucions i la pràctica professional
- CT11: Argumentació en valoracions, judicis, crítica, exposicions o defenses

Competències específiques:

- CE2: Identificació i emissió de judicis raonats sobre problemes socioeducatius per millorar la pràctica professional
- CE4: Diagnòstic de situacions complexes que fonamentin el desenvolupament d'accions socioeducatives
- CE5: Disseny de plans, programes i activitats d'intervenció socioeducativa en diferents contextos
- CE6: Disseny i desenvolupament de processos de participació social i desenvolupament comunitari
- CE7: Posada en marxa de plans, programes i projectes socioeducatius
- CE8: Aplicació de metodologies específiques de l'acció socioeducativa
- CE10: Mediació en situacions de risc i conflicte
- CE11: Iniciació i desenvolupament d'una relació professional amb les persones i grups en un context social concret

Continguts

Els continguts contemplen dos grans blocs de coneixements en torn al que significa la pràctica de l'educador social. Aquests dos grans blocs comprenen, per una part, l'especificitat centrada en la posició de l'educador social en les pràctiques, articulant els aspectes ètics i pedagògics que configuren el lloc professional en una pràctica concreta del camp educatiu i social; i, per altra banda, l'acció educativa i social específica que es duu a terme en una institució, servei o projecte d'educació social.

Per tant, els materials docents de recolzament comprenen aquestes dues qüestions al llarg de tots els capítols. A més, l'estudiant podrà comptar amb altres documents de recolzament (articles, conferències, documents tècnics i altres lectures) que podran ajudar a l'anàlisi i reflexió sobre la pràctica de l'educador social en diferents contextos.

Guió dels Continguts:

1a Part: L'ofici d'educador, una mirada crítica.

Tema 1: Sobre el terme ofici i la seva dimensió artesana

Tema 2: Educadors a la recerca del seu ofici

Tema 3: L'ofici d'educador com a vinculació amb l'altre

Tema 4: L'ofici d'educador com a acompanyament

Tema 5: L'ofici d'educador i les seves imatges

Tema 6: L'ofici d'educador com un ofici de recerca

Tema 7: Els llibres de capçalera i l'ofici d'educador

Tema 8: L'educació social: un ofici corporal

Tema 9: Un exercici autoetnogràfic d'educació social

2a Part: Instruments per a l'anàlisi de la pràctica educativa en educació social

Tema 10: D'allò impossible (i possible) en educació social: el treball amb altres disciplines

Tema 11: El vincle educatiu com eix de les pràctiques en educació social

Tema 12: Lectura, escriptura i educació social

Tema 13: El projecte educatiu de centre

Tema 14. El projecte educatiu individualitzat

Recursos

Consulta dels recursos d'aprenentatge de què disposa l'assignatura

Material	Suport
Practicum III. Anàlisi de la pràctica educativa	PDF

Bibliografia i fonts d'informació

-ASEDES (2007). Documentos profesionalizadores. Barcelona: ASEDES.

- Ballús, N.; Camallonga, S.; Giménez, R.; Pedrocchi, M.; Puigdomènech, L.; Fuster, N.; Sambola, G. (2014). *Territorios habitables*. Barcelona: Ediuoc.
- Bárcena, F. (2012). *El aprendiz eterno*. Buenos Aires: Miños y Dávila.
- Betancur, C. (2009). *Filosofía de la Educación*. Medellín: Eafit.
- Cardarelli, G. i Rosenfeld, M. (1998). *Las participaciones de la pobreza*. Buenos Aires: Paidós.
- DIOTIMA (2002). *El perfume de la mestra. En los laboratorios de la vida cotidiana*. Barcelona: Icaria.
- Duchatzky, S. (comp.) (2002). *Tutelados y asistidos. Programas sociales, políticas públicas y subjetividad*. Buenos Aires: Paidós.
- Duchatzky, S. (2007). *Maestros errantes. Experimentaciones sociales en la intemperie*. Buenos Aires: Paidós.
- Font, J. (2015). *Jóvenes y periferia*. Barcelona: Ediuoc.
- Frigerio, G. i Diker, G. (comps.) (2010). *Educación: ese acto político*. Buenos Aires: Del estante editorial.
- Fryd, P. i Silva, D. (2010). *Responsabilidad, pensamiento y acción. Ejercer educación social en una sociedad fragmentada*. Barcelona: Gedisa.
- Fullana, J.; Pallisera, M. (Coord.) (2008). *La professió d'educador social. Estudi sobre la inserció laboral i el perfil professional*. Girona: Universitat de Girona.
- García Molina, J. (2012). *Cartografías pedagógicas para educadores sociales*. Barcelona: Ediuoc.
- Heler, M. (coord.) (2002). *Filosofía social y Trabajo Social. Elucidación de un campo profesional*. Buenos Aires: Biblos.
- Heler, M.; Casas, J.M.; Martín, F. (comp.) (2010). *Lógica de las necesidades. La categoría de "necesidades" en las investigaciones e intervenciones sociales*. Buenos Aires: Espacio Editorial.
- Hirschman, A. (1991). *Retóricas de la intransigencia*. México: Fondo de Cultura Económica.
- Iori, V. (2004) *Quando i sentimenti interrogano l'esistenza. Orientamenti fenomenologici nel lavoro educativo e di cura*. Milà: Angelo Guerini.
- Jódar, F. (2007). *Alteraciones pedagógicas. Educación y políticas de la experiencia*. Barcelona: Laertes.
- Larrosa, J. (1996). *La experiencia de la lectura. Estudios sobre literatura y formación*. Barcelona: Laertes.
- Larrosa, J. i Skliar, C. (2001). *Habitantes de Babel. Políticas y poéticas de la diferencia*. Barcelona: Laertes.
- Masquelet, A-Ch. (dir.) (2014). *El cuerpo relegado*. Medellín: Epistemonauta.
- Merieu, Ph. (1998). *Frankenstein Educador*. Barcelona: Laertes.

- Moyano, S. (2012). *Acción educativa y funciones de los educadores sociales*. Barcelona: Ediuoc.
- Planella, J. (2014). *El Oficio de Educar*. Barcelona: Ediuoc.
- Restrepo, B. (2014). *Reflexiones sobre educación, ética y política*. Medellín: Eafit.
- Rico, I.; Martín, V.M. (2014). *La educación social en territorios periféricos*. València: Nau Llibres.
- Rosa, A. (2013). *Ciudad y educación social. De la calle al medio abierto*. Barcelona: Ediuoc.
- Sacks, O. (2016). *Gratitud*. Barcelona: Anagrama.
- Sáez, J; Esteban, M. (Coord.) (2015). *Dialéctica de los conceptos en educación*. València: Nau Llibres.
- Skliar, C. i Larrosa, J. (comp.) (2009). *Experiencia y alteridad en educación*. Buenos Aires: FLACSO-Homo Sapiens.
- Salomé, J. (1975). *Educadores especializados*. Barcelona: Nova Terra.
- Vallès, J. (2009). *Manual del educador social. Intervención en servicios sociales*. Madrid: Pirámide.
- Zambrano, M. (2000). *La vocación de maestro*. Madrid: Ágora.

Metodologia

Avaluació

Informacions sobre l'avaluació a la UOC

La Normativa acadèmica de la UOC disposa que el procés d'avaluació es fonamenta en el treball personal de l'estudiant i pressuposa l'autenticitat de l'autoria i l'originalitat dels exercicis fets.

La manca d'originalitat en l'autoria o el mal ús de les condicions en què es fa l'avaluació de l'assignatura és una infracció que pot tenir conseqüències acadèmiques greus.

L'estudiant serà qualificat amb un suspens (D/0) si es detecta manca d'originalitat en l'autoria d'alguna activitat avaluable (pràctica, prova d'avaluació contínua (PAC) o final (PAF), o la que es defineixi al pla docent), sigui perquè ha utilitzat material o dispositius no autoritzats, sigui perquè ha copiat textualment d'internet, o ha copiat d'apunts, de materials, de manuals o d'articles (sense la citació corresponent), d'altres estudiants, o per qualsevol altra conducta irregular.

La qualificació de suspens (D/0) en les qualificacions finals d'avaluació contínua pot comportar l'obligació de fer l'examen presencial per a superar l'assignatura (si hi ha examen i si superar-lo és suficient per a superar l'assignatura segons indiqui el pla docent).

Quan aquesta mala conducta es produeixi durant la realització de les proves d'avaluació finals presencials, l'estudiant pot ser expulsat de l'aula, i l'examinador farà constar tots els elements i la informació relatius al cas.

D'altra banda, aquesta conducta pot donar lloc a la incoació d'un procediment disciplinari i l'aplicació, si escau, de la sanció que correspongui.

La UOC habilitarà els mecanismes que consideri oportuns per a vetllar per la qualitat de les seves titulacions i garantir l'excel·lència i la qualitat del seu model educatiu.

Consulta del model d'avaluació

Aquesta assignatura només es pot superar a partir de l'avaluació contínua (AC). La nota final d'avaluació contínua esdevé la nota final de l'assignatura. La fórmula d'acreditació de l'assignatura és la següent: AC.

Opció per superar l'assignatura: AC

Final d'assignatura: AC

Avaluació continuada

L'avaluació continuada consta de dos tipus d'activitats (totes dues obligatòries). Un tious són les PAC's (n'hi ha 5 que s'avaluen i la pac 0 que és per escalfar motors i no serà avaluada). La resta són Debats i el Seminari de lectura i treball al voltant del llibre de Fernand Deligny, Los vagabundos eficaces. Per tal de superar l'assignatura i ser avaluat positivament caldrà haver presentat les pAC's i haver participat en els debats marcats i en les 4 sessions del Seminari de Fernand Deligny (sobre el funcionament d'aquest seminari donarem detalls abans de començar).

Feedback

El retorn a l'assignatura de Practicum III-Raep és absolutament personalitzat. Creiem en la necessitat de incidir en els temes, les formes de treballar, etc., que cal seguir treballant i és per això que el nostre objectiu és retornar-vos les activitats per tal que aquestes puguin presentar-se de forma millorada. per nosaltres aquest és el sentit de l'AC en una assignatura com el Practicum III amb un grup d'estudiants amb experiència professionals en el sector socioeducatiu.

Dates clau

Activitats avaluable

Títol	Inici / Enunciat	Lliurament	Solució	Qualificació
PAC 1. EL RELAT D'EXPERIÈNCIA PROFESSIONAL. DOTANT DE SENTIT A LA PRÀCTICA EDUCATIVA	01/10/2018	21/10/2018	-	-
PAC 2. EL LLENGUATGE EN L'EDUCACIÓ SOCIAL. EXPLORANT I REPENSANT EL SENTIT DE LES PARAULES EN LA	22/10/2018	18/11/2018	-	-

Títol	Inici / Enunciat	Lliurament	Solució	Qualificació
MEVA PRACTICA PROFESSIONAL				
PAC 3. LA CONSTRUCCIÓ DE L'ALTERITAT EN EL CONTEXT DE LA NOSTRA PRÀCTICA PROFESSIONAL	19/11/2018	09/12/2018	-	-
PAC 4. CERCANT EL SENTIT I EL DESTÍ DE L'OFICI D'EDUCAR	10/12/2018	04/01/2019	-	-
PAC 5. EL TREBALL FINAL DE PRÀCTICUM III	05/01/2019	20/01/2019	-	-

Activitats no avaluables

Títol	Inici / Enunciat	Lliurament	Solució
PAC 0. JO COM EDUCADOR/A SOCIAL. CERCANT ELS LLIGAMS ENTRE EL MEU "SER PERSONAL" I EL MEU "SER PROFESSIONAL"	20/09/2018	30/09/2018	-
Seminari Fernand Deligny	12/11/2018	30/11/2018	-